

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobce: O. P.
státní příslušností Ukrajina
bytem v ČR: P.

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 2. 2016, č.j. OAM-984/ZA-ZA14-P16-2015

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž bylo rozhodnuto o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle §§ 12, 13, 14, 14a a 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále též „zákon o azylu“). V žalobě namítal porušení §§ 3, 50, 52 a 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále též „s.ř.“), §§ 12 a 14a zákona o azylu a čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 3 Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání. V doplnění žaloby s odkazem na Příručku k postupům pro určování právního postavení uprchlíků a vybraná doporučení UNHCR v oblasti mezinárodní ochrany namítal, že byl pronásledován; pracoval ve funkci státního úředníka pro prezidenta Janukovyče, přičemž výpověď z této funkce musel dát vzhledem k výhrůžkám, které dostával on i jeho rodina; kromě toho mu několikrát

pořezali pneumatiky na autě a verbálně mu vyhrožovali; byl členem Strany regionů, přičemž do kanceláře této politické strany po útěku prezidenta Janukovyče lidé házeli do oken kameny a vyhrožovali jejich členům; následné pronásledování ze strany veřejnosti po odchodu prezidenta Janukovyče bylo důvodem jeho útěku do České republiky. Vzhledem k vazbě mezi žalobcovou funkcí státního úředníka, členstvím v politické straně a nátlaku, kterému poté čelil, dle žalobce o něm lze uvažovat jako o člověku majícím obavy z pronásledování z důvodu politických názorů; z těchto důvodů měl žalobce za to, že v jeho případě byl naplněn důvod poskytnutí mezinárodní ochrany ve smyslu § 12 zákona o azylu. Dále žalobce upozorňoval, že v případě návratu do země původu by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy v podobě nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání ve smyslu § 14a odst. 1, 2 písm. b) zákona o azylu. Tuto obavu odůvodnil hrozbou trestního stíhání za nenastoupení výkonu vojenské služby (výkon vojenské služby by dle žalobce zahrnoval páchaní válečných zločinů, zločinů proti lidskosti nebo činů, které jsou v rozporu se zásadami a cíli OSN uvedenými v preambuli a v čl. 1 a 2 Charty OSN; v této souvislosti žalobce poukázal na zprávy mezinárodních organizací o situaci na Ukrajině). Žalobce zdůraznil, že má vystudovanou vojenskou katedru, a tudíž by při odvelení na válku nebyl jenom řadový voják; odkázal na snahu ukrajinských úřadů doručit mu povolávací rozkaz, aby si ho mohl převzít a byl následně odveden do války. Dále namítal, že žalovaný se ve svém rozhodnutí sice k důvodům neudělení mezinárodní ochrany vyjadřoval, ovšem dle názoru žalobce nedostatečně; žalovaný sice poukázal na to, z jakých zpráv vycházel ohledně politické a bezpečnostní situace, ale dále neupřesnil, na základě jakých skutečností v souvislosti s přepojením na mezinárodní zprávy dospěl k závěru, že v případě žalobce se nejedná o pronásledování; žalovaný pouze stručně hodnotil, že z žádných žalobcových vyjádření nelze dospět k závěru, že by všechny tyto skutečnosti či reakce ve svém souhrnu představovaly vůči žalobci jednání, které lze označovat za pronásledování; žalovaný nehodnotil důvody politického přesvědčení v kontextu případu žalobce. Žalobce uzavřel, že z těchto důvodů je napadené rozhodnutí v rozporu s § 68 odst. 3 s.ř.

2. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že žalobu považuje za zavádějící a účelovou; žalobce v úvodu své žaloby uvádí výčet řady zákonných ustanovení, jež měl žalovaný porušit, ve zbytku žaloby však dle žalovaného není úplně zřejmé, které konkrétní provinění pod které ustanovení žalobce podřazuje. Pokud jde o posouzení důvodů pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu, žalovaný uvedl, že žalobce obšírně cituje z informací, které byly žalovaným shromážděny v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině; jde však pouze o hypotetické úvahy o jedné z možných budoucností a na obecné úrovni, které v mnohém na konkrétní případ nedopadají; žalovaný v napadeném rozhodnutí velmi podrobně zdůvodnil, proč není možné žalobci ochranu podle tohoto ustanovení udělit; žalovaný odkázal na s. 3 – 7 napadeného rozhodnutí. Co se týče posouzení důvodů pro udělení mezinárodní ochrany podle § 14a zákona o azylu v kontextu čl. 3 Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestání, žalovaný k námitce žalobce opáčil, že ani zde po podrobném a pečlivém zhodnocení dostupných informací nedospěl k závěru, že by žalobce splňoval podmínky pro udělení doplňkové ochrany, přičemž odkázal na s. 8 – 10 napadeného rozhodnutí. Pokud jde o namítanou nepřezkoumatelnost, žalovaný s touto námitkou nesouhlasil a uvedl, napadené rozhodnutí je velmi podrobně

odůvodněno i s pomocí informací získaných z materiálů ohledně politické a bezpečnostní situace na Ukrajině; každý důvod mezinárodní ochrany žalovaný posuzoval jednotlivě a naprosto konkrétně ve vztahu k žalobci a citoval zde konkrétní prameny, jejichž informací pro své úvahy použil. Žalovaný shrnul, že z průběhu dosavadního řízení a pohovorů se žalobcem jasně vyplynul motiv žalobce získat oprávnění setrvat v České republice, protože žalobcovu žádost považoval za zjevně účelovou. Žalobce totiž žádost o mezinárodní ochranu podal poté, co byl policií zadržen opakovaně pro nelegální pobyt na území České republiky, a byl v této souvislosti rovněž trestně stíhán, přestože mu v dřívějším podání žádosti o mezinárodní ochranu v České republice nebránily naprosto žádné objektivní důvody. Žalovaný vyjádřil své přesvědčení, že žalobce se pouze snaží najít cestu, jak zlegalizovat svůj pobyt na území České republiky jiným způsobem než v souladu se zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Závěrem žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

3. Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobce dne 18. 11. 2015 podal žalovanému žádost o udělení mezinárodní ochrany. Zde mimo jiné uvedl, že vlast opustil dne 14. 3. 2015; byl členem Strany regionů, pracoval pro vládu jako soudní vykonavatel; když prezident Janukovyč utekl pryč, nemohl žalobce normálně žít; lidé jim vyhrožovali, nadávali, plivali na něho, čelil verbálním útokům. Vyhrožovali jemu i jeho rodině. Raději utekl. Také pak začala válka, dostal i povolávací rozkaz. Po svržení prezidenta Janukovyče vypukl chaos; žalobce musel dát výpověď z funkce státního úředníka, protože jemu i jeho rodině lidé začali vyhrožovat, prořezali mu pneumatiky, poškrábali mu auto, plivali na něho; říkali, že žalobce je bandita, že pracoval pro vládu banditů, jestliže chce žít, musí utéct z Ukrajiny. Dalším důvodem je, že vypukla válka; žalobce jako poručík v záloze (protože studoval na vojenské katedře) byl povolán do války válčit. Žalobce dále uvedl, že nechce zemřít nebo posílat lidi na smrt; současná vláda je nestabilní a nevinní lidé za ně umírat nebudou a žalobce také ne; když se žalobce vrátí na Ukrajinu, ihned ho seberou do války. Při pohovoru dne 18. 11. 2015 žalobce mimo jiné uvedl, že na Ukrajině žil ve Lvovské oblasti, v městě Stebnyk; žil tam s bratrem v bytě patřícím jejich otci; když ukončil studia, pracoval jako soudní vykonavatel; práci ukončil v listopadu 2013, pak byl 2 měsíce na úřadu práce a v srpnu 2014 odjel do České republiky. Dále uváděl, že mu lidé vyhrožovali, házeli kameny do oken v místě, kde pracoval, vyhrožovali jim rozbitím počítačů; jemu osobně také propíchali pneumatiky na autě. Proto raději z práce odešel. Když chtěl nastoupit na místo soudního vykonavatele, musel se stát členem Strany regionů, jinak by ho na toto místo nevzali. Ve straně nebyl aktivní, jen chodil na jejich schůze ve Stebnyku, kam musel chodit, protože byl členem – kdyby nechodil, vyloučili by ho. Sám členství ve straně neukončil, ale protože se tam již nijak neúčastní a odjel, tak si myslí, že jeho členství bylo ukončeno; navíc i do kanceláře této strany ve Stebnyku lidé házeli do oken kameny, možná to i zapálili; ani neví, jak by teď své členství ve straně ukončil; bylo tam pak už zavřeno, nikdo tam nebyl. Po návratu na Ukrajinu v lednu 2015 žil ve Lvově u kamaráda (matka mu posílala peníze) a čekal na vyřízení českého víza; matka mu poslala pozvání. Pak dostal české vízum a v březnu odjel opět za matkou. Povolávací rozkaz mu nebyl doručen osobně (tudíž je neúčinný), ale pokoušeli se mu jej doručit již třikrát; proto žil ve Lvově, ne ve Stebnyku. Za neuposlechnutí povolávacího rozkazu mu nehrozí nic, protože jej nepřevzal; na Ukrajině vědí, že žalobce žije v Praze, takže mu jej doručit nemohou. Na Ukrajině by bylo těžké

přestěhovat se jinam; není taková práce, aby si člověk vydělal na nájem, když by žil jinde. Je tam bydlení dražší než v Praze; dá se tam vydělat jen na bydlení a jídlo, nic víc; platí tam málo. Když přijel na české vízum do České republiky, věděl už dopředu, že tu chce zůstat, protože se mu už jednou nebo dvakrát pokusili doručit povolávací rozkaz; žádal o vízum na strpění a žalovaný mu sdělil, že může v České republice zůstat do rozhodnutí Ministerstva vnitra, i když nemá platné vízum; pak ho kontrolovala policie v obchodě, chtěli vidět nějaké vízum, ale on nic neměl, takže mu udělili správní vyhoštění na jeden rok; odvolání si nepodal, zůstal zde a pak jej zase kontrolovali, řešil to soud a dostal trestní příkaz – podmínku na 15 měsíců. Na základě správního vyhoštění nevycestoval, protože je u nich válka; nechtěl se vrátit domů, zůstal zde raději načerno. Kdyby se vrátil do vlasti, hned, jak by viděli, že je doma, přišli by za ním s povolávacím rozkazem; bratr říkal, že i když jde muž jen tak po ulici, klidně i s dítětem, tak ho prostě seberou do armády (už ani nemusí chodit domů na adresu); kdyby ho tam uviděli, tak ho hned seberou; v rámci výkonu justice rok s policií spolupracoval, dobře ho znají; hned by o něm věděli. Kdyby zde mohl zůstat, nechal by si nostrifikovat diplom a mohl by tu pracovat; umí už česky; cítí se tu dobře, považuje Českou republiku za svůj druhý domov.

4. Ve správním spise se dále nachází trestní příkaz Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 6. 11. 2015 sp. zn. 3 T 27/2015 (jenž nabyl právní moci dne 17. 11. 2015), jímž byl žalobce shledán vinným tím, že nerespektoval rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahu, odboru cizinecké policie ze dne 15. 5. 2015 č.j. KRPA-199503-21/ČJ-2015-000022, jež nabylo právní moci dne 21. 5. 2015, jímž mu bylo uloženo správní vyhoštění na dobu jednoho roku a na jehož základě mu bylo stanovena lhůta k vycestování do 20. 6. 2015, a dne 5. 11. 2015 kolem 9:15 hodin byl v Praze 3, ulici Pod lipami kontrolován policejním orgánem a následně zadržen, tedy mařil výkon rozhodnutí jiného orgánu veřejné moci tím, že se zdržoval na území České republiky, ačkoliv bylo rozhodnuto o jeho správním vyhoštění, čímž spáchal přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 odst. 1 písm. b) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, za což byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání tří měsíců, přičemž výkon trestu byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání patnácti měsíců. Ve správním spise se dále nacházejí následující pro danou věc podstatné dokumenty: informace Ministerstva zahraničních věcí o Ukrajině ze dne 21. 5. 2015 č.j. 98848/2015-LPTP, ze dne 9. 10. 2015 č.j. 115045-LPTP, zpráva Freedom House ze dne 28. 1. 2015 s názvem „Svoboda ve světě 2015 – Ukrajina“, informace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky ze září 2015 s názvem „Posouzení mezinárodní ochrany v souvislosti s vývojem na Ukrajině – aktualizace č. 3“, zpráva Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 15. 8. 2015 o stavu lidských práv na Ukrajině v době 16. 5. 2015 – 15. 8. 2015 a žalobou napadené rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 2. 2016 č.j. OAM-984/ZA-ZA14-P16-2015.
5. Žalobce k výzvě soudu v zákonem stanovené lhůtě dvou týdnů nevyjádřil svůj nesouhlas s rozhodnutím o věci samé bez jednání. V souladu s § 51 odst. 1 větou druhou zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s.ř.s.“), měl tak soud za to, že žalobce s takovým projednáním věci vyslovil souhlas. Žalovaný pak s rozhodnutím o věci samé bez jednání výslovně souhlasil. Proto soud o věci samé rozhodl bez jednání.

6. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního /dále též „s.ř.s.“/), při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
7. V § 12 zákona o azylu je stanoveno: *„Azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.“*
8. Podle § 2 odst. 8 zákona o azylu ve znění účinném ke dni 18. 11. 2015 (datum podání žalobcovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany) za pronásledování se pro účely tohoto zákona považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.
9. Podle závěru soudu žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě nichž by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu či že by měl odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, tudíž nebyl naplněn důvod udělení azylu dle § 12 písm. a) ani b) zákona o azylu.
10. V této souvislosti lze odkázat na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí: *„Jak z výpovědi žadatele vyplývá, původci jeho tvrzeného pronásledování byly soukromé osoby, běžní občané Ukrajiny a žadatel v průběhu celého správního řízení neuvedl žádné skutečnosti o tom, že by se v souvislosti s vyhrožováním jeho osobě obrátil s žádostí o pomoc na orgány státní ukrajinské moci, což by měl být první krok každého občana k ochraně svých práv a zájmů. ... Správní orgán zde například cituje ze Zprávy Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva, Zpráva o stavu lidských práv na Ukrajině za období 16. května až 15. srpna 2015, která uvádí, že: 'Jako pozitivní OHCHR vnímá snahy, které ukrajinská vláda vynaložila na to, aby Ministerstvo obrany, Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo sociální politiky a Nejvyšší státní zastupitelství společně pod záštitou Ministerstva zahraničních věcí projednaly a reagovaly na poznatky uvedené v desáté zprávě OHCHR. Celou řadu kroků je třeba uvítat, v této souvislosti OHCHR obzvláště vítá rozhodnutí posílit školení příslušníků ukrajinských ozbrojených sil a pracovníků ukrajinského Ministerstva vnitra v oblasti lidských práv.' Žadatel tak dle názoru správního orgánu nevyužil všechny možnosti, které mu právní systém jeho vlasti k ochraně jeho práv a zájmů ve smyslu výše uvedených informací o Ukrajině umožňuje.“*
11. Soud se s tímto hodnocením žalovaného plně ztotožňuje a dále odkazuje na závěry konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, srov. kupř. jeho rozsudek ze dne 17. 10. 2017 č.j. 10 Azs 189/2017-67: *„...[Z]a stěžovatelskými potížemi v roce 1998 stály soukromé osoby, nikoli představitelé státu. Zároveň je zřejmé, že stěžovatel nepožádal o ochranu žádné státní orgány, a v takové situaci nemůže účinně žádat o ochranu teprve*

orgány cizího státu (srov. např. rozsudky ve věcech 4 Azs 5/2003 a 3 Azs 22/2004).“ Vzhledem k tomu, že žalobce zjevně nepožádal o ochranu ukrajinské státní orgány, nemůže účinně žádat o ochranu teprve orgány České republiky.

12. Dále soud znovu cituje z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí: „Správní orgán rovněž nemůže pominout, že žadatelem popsané incidenty, kterým byl dle jeho vyjádření vystaven kvůli svému členství ve Straně regionů a výkonu práce soudního vykonavatele pro vládu, konkrétně žadatelem popsané nadávky, plivání, propíchnuté pneumatiky u automobilu a verbální útoky směřované na něj a jeho rodinu, potažmo vůbec nic z toho, co žadatel během správního řízení uvedl, nelze co do intenzity a míry označit za pronásledování ve smyslu zákona o azylu, které by závažným způsobem porušilo základní lidská práva žadatele a bylo důvodem k udělení mezinárodní ochrany dle zákona o azylu. Správní orgán zde také považuje za nutné uvést, že žadatel, jak sám vypověděl, vstoupil do Strany regionů jen proto, aby mohl nastoupit na místo soudního vykonavatele a uvedl, že nebyl pro Stranu regionů nijak aktivní, pouze chodil na její schůze, aby ho ze strany nevyloučili. Z uvedeného tak vyplývá, že žadatel nebyl aktivní člen politické strany, členem strany se stal čistě účelově, nikoliv ze svého osobního přesvědčení a ve snaze deklarovat jakékoliv politické názory, a dle správního orgánu, pokud vůbec, tak jen ve velmi omezené míře uplatňoval politická práva a svobody, které musí být důvodem pronásledování, aby byl naplněn azylově relevantní důvod dle § 12 písm. a) zákona o azylu. Správní orgán považuje za nutné dále zmínit, že v pohovoru ze dne 18. 11. 2015 žadatel uvedl, že důvodem, proč při svém návratu na Ukrajinu v roce 2015 nejel domů do svého bydliště, ale žil cca 2 měsíce u svého kamaráda ve Lvově, bylo to, aby mu nemohli předat povolávací rozkaz do armády, ale v žádném případě žadatel nebyl o tom, že by se bál vrátit do místa svého bydliště kvůli jemu hrozícímu nebezpečí pronásledování. Mimochodem žadatel se na začátku roku 2015 vrátil na Ukrajinu, aby si tam vyřídil nové vízum do ČR, to znamená, že se neobával vrátit do své vlasti, kde byl dle svých slov v minulosti pronásledován, neuvedl, že by byl během tohoto jeho pobytu v roce 2015 na Ukrajině ve Lvově nějakým způsobem pronásledován, a následně neměl problém z Ukrajiny vycestovat. Dle názoru správního orgánu tak právě zmíněné nevykazuje známky toho, že by byl jmenovaný ve své vlasti pronásledován podle ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu. Dále zde je třeba uvést, že v průběhu pohovoru ze dne 18. 11. 2015 žadatel uvedl jako důvod, proč chce zůstat v ČR, proč se nechce vrátit na Ukrajinu, a jeho obav v případě návratu na Ukrajinu výlučně strach z pronásledování pro jeho bývalou politickou příslušnost. Dle správního orgánu se žadatel pouze snaží vyvolat dojem jemu hrozícího nebezpečí z důvodů jeho politické činnosti z toho důvodu, aby si v ČR mohl legalizovat svůj pobyt či dosáhl pozitivního rozhodnutí ve věci jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. ... Správní orgán shrnuje, že mezinárodní ochrana ve smyslu zákona o azylu je právním institutem výjimečným, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoliv však před jakýmkoliv negativními jevy v zemi jeho původu, nýbrž jen z důvodů upravených v zákoně o azylu. Mezinárodní ochranu ve formě azylu lze v souladu s příslušnými ustanoveními tohoto zákona udělit pouze osobě, která byla v zemi své státní příslušnosti pronásledována ze strany tamních státních orgánů pro své politické aktivity, rasu, národnost, pohlaví, náboženství či příslušnost k určité sociální skupině, nebo se takového pronásledování obává v případě svého návratu do země státní příslušnosti. V případě výše jmenovaného však správní orgán takové skutečnosti neshledal.“
13. Soud s tímto odůvodněním obsaženým v žalobou napadeném rozhodnutí zcela souzní a odkazuje rovněž na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2016 č.j. 10 Azs 2/2016-33: „Pokud stěžovatel přece jen měl problémy se soukromými osobami nebo se

domnívá, že neodůvodněně čelil zásahu státních bezpečnostních složek, mohl se v rámci Ukrajiny vnitřně přesídlit, jak NSS v řadě jiných případů již poukázal (viz rozsudky ze dne 24. 1. 2008, čj. 4 Azs 99/2007-93, č. 1551/2008 Sb. NSS; ze dne 19. 2. 2008, čj. 2 Azs 102/2007-78; k přesídlení v rámci území Ukrajiny pak viz usnesení ze dne 25. 3. 2015, čj. 3 Azs 259/2014-26; a ze dne 4. 8. 2015, čj. 6 Azs 113/2015-30). Také se mohl domáhat vnitrostátních prostředků nápravy (viz např. rozsudky NSS ze dne 22. 12. 2005, čj. 6 Azs 479/2004-41; ze dne 28. 2. 2007, čj. 4 Azs 146/2006-100; nebo ze dne 27. 10. 2011, čj. 6 Azs 22/2011-108). To mu ostatně ve shodě s ustálenými názory zdejšího soudu sdělil jak žalovaný, tak krajský soud. Ve vztahu ke zcela obecné výtce, že na Ukrajině bují korupce, nefunguje úřednický aparát a nejsou dodržována lidská práva, zdejší soud stěžovatele odkazuje na rozsudek NSS ze dne 21. 11. 2003, čj. 7 Azs 13/2003-40, dle něhož pouhá nespokojenost se stavem dodržování lidských práv, navíc žalobcem ani v zemi původu neprojevená, nezakládá azylový důvod.“ Závěry obsažené v citovaném usnesení Nejvyššího správního soudu jsou plně aplikovatelné i pro projednávaný případ a jsou umocněné skutečností odkazovanou ve shora citovaném odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, a sice, že žalobce neuvedl, že by při svém posledním pobytu na Ukrajině (konkrétně ve Lvově) byl pronásledován nebo měl problémy vycestovat. Problémy žalobce tak šlo vyřešit jednoduše vnitřním přesídlením (tj. přestěhováním v rámci Ukrajiny).

14. Na závěrech soudu nic nemění ani žalobcem v doplnění žaloby citované závěry z Příručky k postupům pro určování právního postavení uprchlíků a vybraná doporučení UNHCR z oblasti mezinárodní ochrany. Soud na okraj podotýká, že tato příručka jednak není zákonem či mezinárodní smlouvou, která je součástí právního řádu, a proto jí soud ve smyslu čl. 95 odst. 1 Ústavy České republiky není vázán, jednak skutečnosti tvrzené žalobcem v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany nenaspovídají závěru, že by žalobce měl obavu z pronásledování kvůli zastávání určitých politických názorů, když žalobce ani netvrdil, že by měl politické názory souznící s programem Strany regionů; z tvrzení žalobce naopak vyplývá, že žalobce do této strany vstoupil a setrval v ní čistě účelově (aby si získal, resp. udržel zaměstnání soudního vykonavatele); žalobcem citované závěry z této příručky tak nedopadají na projednávaný případ.
15. Z výše uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že žalovaný nepochybil, jestliže uzavřel, že v případě žalobce nebyl naplněn důvod pro udělení mezinárodní ochrany žalobci ve smyslu § 12 písm. a) ani b) zákona o azylu. Žalobce ani nebyl pronásledován ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, ani jeho strach z pronásledování není odůvodněn ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu.
16. V § 14a zákona o azylu ve znění účinném ke dni 18. 11. 2015 (datum podání žádosti žalobce o mezinárodní ochranu) bylo stanoveno:

„(1) Doplnková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

(2) Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.“

17. Jak vyplývá ze zpráv o situaci na Ukrajině obsažených ve správním spise, nejvyšším trestem, jež lze na Ukrajině uložit, je doživotní trest odnětí svobody, když trest smrti byl zrušen v roce 2000. Soud se pak ztotožňuje s žalovaným, který nezjistil žádnou skutečnost, ze které by vyplývalo, že by žalobce na Ukrajině byl vystaven reálnému nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení. V této souvislosti lze odkázat na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí: „Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda žadateli o mezinárodní ochranu hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Znění tohoto zákonného ustanovení bylo přejato z čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, při interpretaci pojmu ‘nelidské nebo ponižující zacházení či trest’ vycházel proto správní orgán rozhodující ve věci z rozsudků Evropského osudu pro lidská práva. Z jeho judikatury mj. vyplývá, že pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení článku 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Aby bylo možné pokládat trest za ‘ponižující’ a aplikovat na něj čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, musí ponižení a pokoření, které jej provázejí, dosáhnout mimořádného stupně úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu. Správní orgán však k takovému závěru nedospěl. Dle názoru správního orgánu totiž lze doplňkovou ochranu v případě nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu sbledat pouze tam, kde takové nebezpečí reálně a bezprostředně hrozí, nikoli tam, kde vůbec nastat nemusí či může nastat jedině v případě přidružení se jiných okolností nebo skutečností, které dosud nelze předjímat. Správní orgán k uvedenému konstatuje, že nezjistil žádnou skutečnost, ze které by vyplývalo, že by jmenovaný byl na Ukrajině vystaven skutečně hrozícímu nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu, tedy nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Správní orgán především konstatuje, že v případě žadatele se jedná o osobu, která nikdy neměla žádné potíže se státními orgány své země a proti které podle jeho výslovného sdělení nikdy nebylo a ani v současnosti vedeno není nijaké trestní stíhání. Ačkoliv zde musí správní orgán k tvrzení žadatele o jeho trestní bezúhonnosti konstatovat, že v ČR bylo proti jmenovanému vedeno trestní stíhání pro přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku a jmenovaný byl podmíněně odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 3 měsíců. Jak ale správní orgán již uvedl, z výpovědi žadatele nevyplývá, že by proti němu bylo vedeno trestní stíhání v jeho vlasti.“ Soud se s tímto odůvodněním napadeného rozhodnutí žalovaného plně ztotožňuje a nemá, co by k němu dodal. Z uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že v případě žalobce nebyly naplněny důvody udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a odst. 1, 2 písm. a) ani b) zákona o azylu. Z těchto důvodů soud nemůže dát za pravdu žalobci, který namítal porušení čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod a čl. 3 Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání.
18. Co se týče otázky naplnění nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu (tj. vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu), soud ve shodě s žalovaným dospěl k názoru o nenaplnění nebezpečí vážné újmy dle § 14a odst. 2

písm. c) zákona o azylu. V této souvislosti je třeba podotknout, že žalobce před příchodem do České republiky bydlel ve městě Stebnyk ve Lvovské oblasti, tj. v území nacházejícím se na západě Ukrajiny, kde neprobíhá ozbrojený konflikt (v roce 2015 při posledním pobytu na Ukrajině pak žalobce bydlel u kamaráda ve Lvově, tj. rovněž na západě Ukrajiny). Pokud jde o možnost nástupu výkonu vojenské služby, takovou skutečnost nelze považovat za nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) ani c) zákona o azylu.

19. Zdejší soud v této souvislosti odkazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 10. 2017 č.j. 6 Azs 290/2017-23:

„Nejvyšší správní soud se v nedávné minulosti několikrát zabýval bezpečnostní situací na Ukrajině, přičemž dospěl k závěru, že ozbrojený konflikt se nedotýká celého území a nelze tudíž předpokládat, že by byl každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Jedná se o konflikt izolovaný pouze ve východní části země, jehož intenzita i v dotčených oblastech výrazně klesá (srov. např. usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, usnesení ze dne 25. 3. 2015, č. j. 3 Azs 259/2014 - 26, usnesení ze dne 18. 9. 2015, č. j. 2 Azs 194/2015 - 28, či usnesení ze dne 10. 12. 2015, č. j. 8 Azs 131/2015 - 24, ze dne 24. 2. 2016, č. j. 6 Azs 267/2015 - 23, nebo ze dne 8. 6. 2016, č. j. 2 Azs 118/2016 - 36). Zakarpatská oblast, ze které stěžovatel pochází, se nachází na samém západě země. Stěžovatel spatřuje hrozbu vážné újmy v tom, že i v této části země jej mohou mobilizovat a poslat bojovat v ozbrojeném konfliktu. Nejedná se tak o tvrzenou hrozbu vážné újmy z důvodů samotné přítomnosti stěžovatele na území dotčeném konfliktem, ale z důvodu odvodu do armády.

K otázce odmítání nástupu k výkonu vojenské služby se zdejší soud vyjádřil zásadním způsobem například v rozsudku ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49: Odmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. V rozsudku ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44, Nejvyšší správní soud uvedl: Samotné odmítání branné povinnosti odůvodněné obavou z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu. Obdobně v takové situaci není dán ani důvod doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 písm. c) zákona o azylu. Azylová irelevance branné povinnosti byla potvrzena také v usneseních Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 - 31, ze dne 22. 7. 2015, č. j. 2 Azs 160/2015 - 43, nebo ze dne 10. 9. 2015, č. j. 2 Azs 175/2015 - 34.

Ze zprávy Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (která je založena ve správním spise) vyplývá, že na Ukrajině probíhá mobilizace na základě dekretů prezidenta republiky. Službu v armádě je možné z důvodu svědomí odepřít a vykonávat náhradní vojenskou službu. Shromážděné informace naopak nepodporují tvrzení stěžovatele, že armádní složky „přijedou domů a vezmou vás od rodiny“ a hned pošlou do války. Pro úplnost Nejvyšší správní soud v této souvislosti upozorňuje na svou dřívější judikaturu, kdy např. v usnesení ze dne 11. 8. 2016, č. j. 2 Azs 135/2016 - 34, konstatoval, že z informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 9. 10. 2015, č. j. 115045/2015-LPTP, vyplývá, že podmínky výkonu základní vojenské služby jsou na Ukrajině standardní. Vojáci základní vojenské služby nejsou povoláváni do zóny ATO (tj. antiteroristické operace), mohou se ale rozhodnout dobrovolně. (...) Na základě rozhodnutí prezidenta Ukrajiny nesmí voják základní služby sloužit v zóně ATO, pokud se k tomu dobrovolně nerozhodne.

Nejvyšší správní soud nemůže v tomto řízení posuzovat, zda je vyhlášená mobilizace v souladu s ukrajinským ústavním pořádkem nebo tamními zákony. Jak konstatoval i městský soud v napadeném rozsudku, v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu je podstatné pouze to, zda by byl stěžovatel v případě návratu do vlasti v souvislosti s mobilizací vystaven azylově relevantnímu pronásledování nebo hrozbě vážné újmy. Žalovaný i městský soud v souladu se zjištěnými skutečnostmi dospěli k závěru, že nikoliv.

Institut mezinárodní ochrany zároveň nelze využívat jako náhradu pobytového oprávnění za účelem sloučení rodiny. Pokud skutečně stěžovatel sdílí domácnost a pečuje o nezletilou dceru spolu se svou manželkou, která má povolen na území trvalý pobyt, je třeba jeho pobytový status řešit prostřednictvím žádosti o příslušné pobytové oprávnění dle zákona o pobytu cizinců.“

20. Soud se se závěry obsaženými v citovaném usnesení zcela ztotožňuje s tím, že jsou plně použitelné i pro posuzovanou věc. Ze zpráv obsažených ve správním spise i shora citované judikatury Nejvyššího správního soudu je zřejmé, že ve městě Stebnyk ve Lvovské oblasti, kde žalobce bydlel (ani ve Lvově, kde žalobce bydlel u kamaráda při posledním pobytu na Ukrajině), není naplněno reálné nebezpečí vážného ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Ani možnost nástupu výkonu vojenské služby (jakož i případný trestněprávní postih za nesplnění této povinnosti) pak nelze považovat za nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) či c) zákona o azylu. Pokud se žalobce obává, že z důvodu absolvování vojenské katedry je u něj zvýšená pravděpodobnost povolání do armády (dokonce na pozici velitele), pak k tomu soud uvádí, že ani tato skutečnost nepředstavuje nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) či c) zákona o azylu; žalobce ostatně v době, kdy se rozhodl studovat vojenskou katedru, musel počítat s možností, že v případě ozbrojeného konfliktu je u něho zvýšená pravděpodobnost povolání do vojenské služby (popř. na pozici velitele). Ani tento důvod udělení mezinárodní ochrany tak v případě žalobce nebyl naplněn. Soud na okraj dodává, že výnosem prezidenta Ukrajiny č. 411/2016 ze dne 26. 9. 2016 bylo rozhodnuto uskutečnit v září a říjnu 2016 propuštění do zálohy vojáků vojenské služby podléhajících odvodu během mobilizace, na mimořádné období, povolaných během třetí fáze částečné mobilizace v souladu s výnosem prezidenta Ukrajiny číslo 15 ze dne 14. 1. 2015, kromě těch, kdo vyjádřili přání pokračovat ve vojenské službě.
21. Soud pak souhlasí s žalovaným rovněž v tom, že případné vycestování žalobce nepředstavuje rozpor s mezinárodními závazky ČR (žalobce ostatně žádný takový rozpor s výjimkou tvrzeného porušení mezinárodněprávních závazků na ochranu proti mučení, s nímž se soud již vypořádal výše, nenamítal).
22. Z žalobcem uvedených a ze správního spisu zjištěných skutečností pak nelze dovodit existenci skutečného nebezpečí vážné újmy, jak ji předpokládá § 14a odst. 1 zákona o azylu. K tomu lze poukázat na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu (srov. např. jeho rozsudek ze dne 26. 3. 2008 č.j. 2 Azs 71/2006-82), podle níž reálným nebezpečím ve smyslu § 14a odst. 1 zákona o azylu je „*nutno rozumět, že ve významném procentu případů obdobných situací stěžovatele dojde k nežádoucímu následku, takže stěžovatel má dobré důvody se domnívat, že takovýto následek může s významnou pravděpodobností postihnout i jeho*“. Existence takového reálného nebezpečí ze správního spisu ani z tvrzení žalobce nevyplývá, přičemž žalobcem tvrzená velmi hypotetická

nebezpečí nejsou dostatečná pro naplnění reálného nebezpečí ve smyslu § 14a odst. 1 zákona o azylu. Naopak skutečnosti, že žalobcova žádost o udělení mezinárodní ochrany byla účelová s cílem zlegalizovat pobyt na území České republiky, nasvědčuje i fakt, že žalobce o mezinárodní ochranu požádal teprve poté, co bylo zjištěno, že se na území České republiky zdržuje nelegálně i přes uložené správní vyhoštění, a to poté, co mu byl trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 6. 11. 2015 sp. zn. 3 T 27/2015 (jenž nabyl právní moci dne 17. 11. 2015) uložen trest odnětí svobody v trvání tří měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu patnácti měsíců.

23. Z uvedených důvodů soud uzavřel, že v případě žalobce nebyl dán žádný z důvodů udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a odst. 1, 2 zákona o azylu.
24. Pokud jde o žalobcem namítanou nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí ve vztahu k odůvodnění závěru o tom, že se v případě žalobce nejedná o pronásledování, soud ani tuto žalobní námitku neshledal důvodnou. Žalovaný podrobně odůvodnil, proč dospěl k závěru, že žalobce ani nebyl pronásledován ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, ani nemá odůvodněný strach z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný srozumitelně vysvětlil, že členství žalobce ve Straně regionů bylo účelové (z důvodu jeho zaměstnání), přesvědčivě odůvodnil, že původci tvrzeného pronásledování byly soukromé osoby, přičemž žalobce se neobrátil s žádostí o pomoc na ukrajinské státní orgány (tudíž nelze hovořit o pronásledování ve smyslu zákona o azylu), jasně uvedl, že žalobcem popsané incidenty, kterým byl vystaven, nedosahovaly co do intenzity a míry pronásledování ve smyslu zákona o azylu, a přiléhavě podotkl, že při pobytu žalobce ve Lvově na začátku roku 2015 žalobce nebyl pronásledován a neměl problém z Ukrajiny vycestovat.
25. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je dostatečně jasně seznatelné, jakými úvahami se žalovaný při vydání svého rozhodnutí řídil a proč žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany neshledal důvodnou. Žalovaný dle závěru soudu rovněž řádně zjistil skutkový stav a vzal v úvahu veškerá tvrzení žalobce a další skutečnosti zjištěné v průběhu správního řízení.
26. Ze všech shora uvedených důvodů neshledal soud žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
27. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce ve věci úspěch neměl, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 31. ledna 2018

JUDr. Marcela Rousková v. r.
samosoudkyně